EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 4. 6. 2025
COM(2025) 304 final/2
Downgraded on 4.6.2025

2025/0158 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o prijatí eura Bulharskom 1. januára 2026

ODÔVODNENIE

1. KONTEXT NÁVRHU

Rada 3. mája 1998 rozhodla, že Belgicko, Nemecko, Írsko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Rakúsko, Portugalsko a Fínsko splnili potrebné podmienky na to, aby 1. januára 1999 prijali euro. Dánsko a Spojené kráľovstvo využili doložky o možnosti neúčasti, a preto ich Rada nehodnotila. Grécko a Švédsko hodnotila Rada ako členské štáty, pre ktoré platí výnimka.

Rada 19. júna 2000 rozhodla, že Grécko spĺňa potrebné podmienky na to, aby 1. januára 2001 prijalo euro. Štáty, ktoré vstúpili do Európskej únie 1. mája 2004 (Česko, Estónsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Slovinsko a Slovensko), sa stali členskými štátmi s výnimkou v súlade s článkom 4 príslušného aktu o pristúpení.

Rada 11. júla 2006 rozhodla, že Slovinsko spĺňa potrebné podmienky na to, aby 1. januára 2007 prijalo euro.

Bulharsko a Rumunsko, ktoré vstúpili do Európskej únie 1. januára 2007, sa stali členskými štátmi s výnimkou v súlade s článkom 5 príslušného aktu o pristúpení.

Rada 10. júla 2007 rozhodla, že Cyprus a Malta spĺňajú potrebné podmienky na to, aby 1. januára 2008 prijali euro.

Rada 8. júla 2008 rozhodla, že Slovensko spĺňa potrebné podmienky na to, aby 1. januára 2009 prijalo euro.

Rada 13. júla 2010 rozhodla, že Estónsko spĺňa potrebné podmienky na to, aby 1. januára 2011 prijalo euro.

Rada 9. júla 2013 rozhodla, že Lotyšsko spĺňa potrebné podmienky na to, aby 1. januára 2014 prijalo euro.

Rada 23. júla 2014 rozhodla, že Litva spĺňa potrebné podmienky na to, aby 1. januára 2015 prijala euro.

Rada 12. júla 2022 rozhodla, že Chorvátsko spĺňa potrebné podmienky na to, aby 1. januára 2023 prijalo euro.

V článku 140 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa stanovuje, že najmenej každé dva roky alebo na návrh členského štátu, pre ktorý platí výnimka, Komisia a Európska centrálna banka (ECB) informujú Radu o pokroku, ktorý dosiahli členské štáty, pre ktoré platí výnimka, pri plnení záväzkov v záujme dosiahnutia hospodárskej a menovej únie.

Na základe vlastnej správy a správy ECB by mala Komisia predložiť Rade v súlade s postupom stanoveným v článku 140 ods. 2 ZFEÚ návrh na rozhodnutie Rady o zrušení výnimky členských štátov, ktoré spĺňajú nevyhnutné podmienky.

Konvergenčné správy Komisie aj ECB boli uverejnené 4. júna 2025. Správy obsahujú preskúmanie zlučiteľnosti vnútroštátnych právnych predpisov Bulharska vrátane štatútu národnej centrálnej banky s článkami 130 a 131 ZFEÚ a so štatútom Európskeho systému centrálnych bánk a ECB.

V správach sa preskúmava aj to, či sa dosiahol vysoký stupeň udržateľnej konvergencie, a to posúdením plnenia kritérií konvergencie, a zohľadňuje sa v nich niekoľko ďalších faktorov, ktoré sa požadujú podľa záverečného pododseku článku 140 ods. 1 ZFEÚ.

Komisia vo svojej konvergenčnej správe dospela k záveru, že Bulharsko spĺňa podmienky na to, aby prijalo euro.

ECB vo svojej konvergenčnej správe nezistila žiadnu prekážku pre zrušenie výnimky týkajúcej sa Bulharska.

Na základe svojej správy a správy ECB Komisia prijala pripojený návrh na rozhodnutie Rady o zrušení výnimky Bulharska s účinnosťou od 1. januára 2026.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Rokovania s členskými štátmi o problémoch hospodárskej politiky v členských štátoch sa z rôznych hľadísk pravidelne uskutočňujú na pôde Hospodárskeho a finančného výboru a ECOFIN/Euroskupiny. Zahŕňajú neformálne diskusie o záležitostiach, ktoré majú osobitný význam pre prípravu prípadného vstupu do eurozóny (vrátane devízovej politiky).

Ekonomický vývoj v eurozóne a v členských štátoch sa vyhodnocuje na základe rôznych postupov koordinácie hospodárskej politiky a dohľadu nad ňou (konkrétne podľa článku 121 ZFEÚ) a ako časť pravidelného monitorovania a analýzy vývoja v jednotlivých členských štátoch aj v rámci celej eurozóny, ktoré uskutočňuje Komisia (vrátane predpovedí, pravidelných sérií publikácií a príspevkov pre Hospodársky a finančný výbor a ECOFIN/Euroskupinu). V súlade so zásadou proporcionality a s predchádzajúcimi skúsenosťami nebolo vypracované formálne posúdenie vplyvu.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

3.1. Právny základ

Právnym základom tohto návrhu je článok 140 ods. 2 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje postup pre rozhodnutie Rady o prijatí eura a pre zrušenie výnimky v dotknutom členskom štáte.

Rada koná na návrh Komisie po konzultácii s Európskym parlamentom, po diskusii v Európskej rade a po prijatí odporúčania kvalifikovanej väčšiny tých jej členov, ktorí zastupujú členské štáty, ktorých menou je euro.

3.2. Subsidiarita a proporcionalita

Návrh patrí do výlučnej právomoci Únie. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

Táto iniciatíva neprekračuje rámec potrebný na dosiahnutie jej cieľa, a preto je v súlade so zásadou proporcionality.

3.3. Výber právneho nástroja

V súlade s článkom 140 ods. 2 ZFEÚ je rozhodnutie vhodným právnym nástrojom.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Únie.

2025/0158 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o prijatí eura Bulharskom 1. januára 2026

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 140 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na správu Európskej komisie ([1]),

so zreteľom na správu Európskej centrálnej banky ([2]),

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ([3]),

so zreteľom na rokovanie Európskej rady,

so zreteľom na odporúčanie členov Rady zastupujúcich členské štáty, ktorých menou je euro ([4]),

keďže:

(1) Tretia etapa hospodárskej a menovej únie (ďalej len „HMÚ“) sa začala 1. januára 1999. Rada na svojom zasadnutí v Bruseli 3. mája 1998 v zložení hláv štátov alebo predsedov vlád rozhodla, že Belgicko, Nemecko, Írsko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Luxembursko, Holandsko, Rakúsko, Portugalsko a Fínsko spĺňajú potrebné podmienky na to, aby 1. januára 1999 prijali euro ([5]).

(2) Rozhodnutím 2000/427/ES ([6]) Rada rozhodla, že Grécko spĺňa potrebné podmienky na to, aby 1. januára 2001 prijalo euro. Rozhodnutím 2006/495/ES ([7]) Rada rozhodla, že Slovinsko spĺňa potrebné podmienky na to, aby 1. januára 2007 prijalo euro. Rozhodnutiami 2007/503/ES ([8]) a 2007/504/ES ([9]) Rada rozhodla, že Cyprus a Malta spĺňajú potrebné podmienky na to, aby 1. januára 2008 prijali euro. Rozhodnutím 2008/608/ES ([10]) Rada rozhodla, že Slovensko spĺňa potrebné podmienky na to, aby

---

([1]) Správa [.....] (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku).

([2]) Správa [.....] (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku).

([3]) Stanovisko [.....] (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku).

([4]) Ú. v. EÚ C […], […] […]

([5]) Rozhodnutie Rady 98/317/ES z 3. mája 1998 v súlade s článkom 109j ods. 4 zmluvy (Ú. v. ES L 139, 11.5.1998, s. 30).

([6]) Rozhodnutie Rady 2000/427/ES z 19. júna 2000 v súlade s článkom 122 ods. 2 zmluvy o prijatí jednotnej meny Gréckom od 1. januára 2001 (Ú. v. ES L 167, 7.7.2000, s. 19).

([7]) Rozhodnutie Rady 2006/495/ES z 11. júla 2006 v súlade s článkom 122 ods. 2 zmluvy o prijatí jednotnej meny Slovinskom od 1. januára 2007 (Ú. v. EÚ L 195, 15.7.2006, s. 25).

([8]) Rozhodnutie Rady 2007/503/ES z 10. júla 2007 v súlade s článkom 122 ods. 2 zmluvy o prijatí jednotnej meny Cyprom od 1. januára 2008 (Ú. v. EÚ L 186, 18.7.2007, s. 29).

([9]) Rozhodnutie Rady 2007/504/ES z 10. júla 2007 v súlade s článkom 122 ods. 2 zmluvy o prijatí jednotnej meny Maltou od 1. januára 2008 (Ú. v. EÚ L 186, 18.7.2007, s. 32).

([10]) Rozhodnutie Rady 2008/608/ES z 8. júla 2008 v súlade s článkom 122 ods. 2 zmluvy o prijatí jednotnej meny Slovenskom 1. januára 2009 (Ú. v. EÚ L 195, 24.7.2008, s. 24).

prijalo euro. Rozhodnutím 2010/416/EÚ ([11]) Rada rozhodla, že Estónsko spĺňa potrebné podmienky na to, aby prijalo euro. Rozhodnutím 2013/387/EÚ ([12]) Rada rozhodla, že Lotyšsko spĺňa potrebné podmienky na to, aby prijalo euro. Rozhodnutím 2014/509/EÚ ([13]) Rada rozhodla, že Litva spĺňa potrebné podmienky na to, aby prijala euro. A napokon, rozhodnutím 2022/1211/EÚ ([14]) Rada rozhodla, že Chorvátsko spĺňa potrebné podmienky na to, aby prijalo euro.

(3) V súlade s bodom 1 protokolu č. 16 o niektorých ustanoveniach týkajúcich sa Dánska pripojeného k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva a rozhodnutím, ktoré prijali hlavy štátov alebo predsedovia vlád v Edinburgu v decembri 1992, Dánsko oznámilo Rade, že sa nezúčastní na tretej etape HMÚ. Dánsko nepožiadalo o začatie postupu uvedeného v článku 140 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

(4) Na základe rozhodnutia 98/317/ES je Švédsko členským štátom, pre ktorý platí výnimka v zmysle článku 139 ods. 1 ZFEÚ. V súlade s článkom 4 Aktu o pristúpení z roku 2003 ([15]) sú Česko, Maďarsko a Poľsko členské štáty, pre ktoré platí výnimka v zmysle článku 139 ods. 1 ZFEÚ. V súlade s článkom 5 Aktu o pristúpení z roku 2005 ([16]) sú Bulharsko a Rumunsko členské štáty, pre ktoré platí výnimka v zmysle článku 139 ods. 1 ZFEÚ.

(5) Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“) bola založená 1. júla 1998. Európsky menový systém bol nahradený mechanizmom výmenných kurzov, založenie ktorého bolo dohodnuté uznesením Európskej rady o zavedení mechanizmu výmenných kurzov v tretej etape hospodárskej a menovej únie zo 16. júna 1997 ([17]). Postupy mechanizmu výmenného kurzu v tretej etape hospodárskej a menovej únie (ERM II) boli stanovené v dohode zo 16. marca 2006 medzi ECB a národnými centrálnymi bankami členských štátov mimo eurozóny, ktorou sa stanovujú prevádzkové postupy mechanizmu výmenných kurzov v tretej etape hospodárskej a menovej únie ([18]).

(6) V článku 140 ods. 2 ZFEÚ sa stanovujú postupy zrušenia výnimky príslušných členských štátov. Minimálne raz za dva roky alebo na žiadosť členského štátu, pre ktorý platí výnimka, podá Komisia a ECB Rade správu v súlade s postupom stanoveným v článku 140 ods. 1 ZFEÚ.

(7) Vnútroštátne právne predpisy členských štátov vrátane štatútov národných centrálnych bánk sa majú podľa potreby upraviť, aby sa zabezpečila ich zlučiteľnosť s článkami 130 a 131 ZFEÚ a so štatútom Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „štatút ESCB a ECB“). Správy Komisie a ECB poskytujú podrobné vyhodnotenie zlučiteľnosti právnych predpisov Bulharska s článkami 130 a 131 ZFEÚ a štatútom ESCB a ECB.

([11]) Rozhodnutie Rady 2010/416/EÚ z 13. júla 2010 v súlade s článkom 140 ods. 2 zmluvy o prijatí eura Estónskom od 1. januára 2011 (Ú. v. EÚ L 196, 28.7.2010, s. 24).

([12]) Rozhodnutie Rady 2013/387/EÚ z 9. júla 2013 o prijatí eura Lotyšskom 1. januára 2014 (Ú. v. EÚ L 195, 18.7.2013, s. 24).

([13]) Rozhodnutie Rady 2014/509/EÚ z 23. júla 2014 o prijatí eura Litvou od 1. januára 2015 (Ú. v. EÚ L 228, 31.7.2014, s. 29).

([14]) Rozhodnutie Rady 2022/1211/EÚ z 12. júla 2022 o prijatí eura Chorvátskom od 1. januára 2023 (Ú. v. EÚ L 187, 14.7.2022, s. 31).

([15]) Ú. v. EÚ L 236, 23.9.2003, s. 33.

([16]) Ú. v. EÚ L 157, 21.6.2005, s. 203.

([17]) Ú. v. ES C 236, 2.8.1997, s. 5.

([18]) Ú. v. EÚ C 73, 25.3.2006, s. 21.

(8) V súlade s článkom 1 protokolu č. 13 o kritériách konvergencie pripojeného k ZFEÚ kritérium cenovej stability uvedené v článku 140 ods. 1 v prvej zarážke ZFEÚ znamená, že členský štát si udržiava dlhodobú cenovú stabilitu a priemernú mieru inflácie vykazovanú v priebehu jedného roka pred preskúmaním, ktorá neprekračuje viac ako o jeden a pol percentuálneho bodu miery inflácie maximálne troch členských štátov, ktoré dosiahli v oblasti cenovej stability najlepšie výsledky. Na účely kritéria cenovej stability sa inflácia meria podľa harmonizovaných indexov spotrebiteľských cien (HICP) vymedzených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/792 ([19]). S cieľom posúdiť kritérium cenovej stability sa inflácia členského štátu meria pomocou percentuálnej zmeny aritmetického priemeru 12 mesačných indexov vo vzťahu k aritmetickému priemeru 12 mesačných indexov za predchádzajúce obdobie. V správach Komisie a ECB sa použila referenčná hodnota vypočítaná ako jednoduchý aritmetický priemer inflačných mier troch členských štátov s najlepšími výsledkami v oblasti cenovej stability s pripočítaním 1,5 percentuálneho bodu. Za jednoročné obdobie končiace v apríli 2025 bolo vypočítané, že referenčná hodnota inflácie je 2,8 % a tri členské štáty s najlepšími výsledkami v oblasti cenovej stability boli Írsko s mierou inflácie 1,2 %, Fínsko s mierou inflácie 1,3 % a Taliansko s mierou inflácie 1,4 %.

(9) V súlade s článkom 2 protokolu č. 13 kritérium stavu štátneho rozpočtu uvedené v článku 140 ods. 1 druhej zarážke ZFEÚ vyžaduje, aby sa v čase preskúmania na členský štát nevzťahovalo rozhodnutie Rady podľa článku 126 ods. 6 ZFEÚ o existencii nadmerného deficitu.

(10) V súlade s článkom 3 protokolu č. 13 kritérium účasti na mechanizme výmenných kurzov Európskeho menového systému uvedené v článku 140 ods. 1 tretej zarážke ZFEÚ vyžaduje, aby členský štát dodržiaval normálne fluktuačné rozpätie, ktoré je stanovené mechanizmom výmenných kurzov (ERM) Európskeho menového systému bez toho, aby bol výmenný kurz vystavený závažným tlakom minimálne počas dvoch posledných rokov pred preskúmaním. Konkrétne členský štát nesmel v rovnakom období z vlastného podnetu devalvovať dvojstranný stredný kurz svojej meny voči euru. Od 1. januára 1999 ERM II poskytuje rámec na posudzovanie plnenia kritéria výmenného kurzu. Pri posudzovaní plnenia tohto kritéria Komisia a ECB vo svojich správach skúmali dvojročné obdobie, ktoré sa skončilo 19. mája 2025.

(11) V súlade s článkom 4 protokolu č. 13 kritérium konvergencie úrokových sadzieb uvedené v článku 140 ods. 1 štvrtej zarážke ZFEÚ znamená, že priemerná dlhodobá nominálna úroková sadzba členského štátu, sledovaná v období jedného roka pred preskúmaním, nepresahuje o viac ako dva percentuálne body úrokové sadzby najviac troch členských štátov, ktoré v oblasti cenovej stability dosahujú najlepšie výsledky. Kritériom použitým na posúdenie konvergencie úrokových sadzieb boli porovnateľné úrokové sadzby dlhodobých štátnych dlhopisov s desaťročnou splatnosťou. S cieľom posúdiť plnenie kritéria úrokovej sadzby sa v správach Komisie a ECB zohľadňovala referenčná hodnota vypočítaná ako jednoduchý aritmetický priemer nominálnych dlhodobých úrokových sadzieb troch členských štátov s najlepšími výsledkami v oblasti cenovej stability s pripočítaním dvoch percentuálnych bodov. Referenčná hodnota je založená na dlhodobých úrokových sadzbách v Írsku (2,8 %), vo Fínsku (2,9 %) a v Taliansku (3,7 %), pričom v 12-mesačnom období končiacom v apríli 2025 bola na úrovni 5,1 %.

([19]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/792 z 11. mája 2016 o harmonizovaných indexoch spotrebiteľských cien a indexe cien nehnuteľností na bývanie a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 2494/95 (Ú. v. EÚ L 135, 24.5.2016, s. 11).

(12) Údaje, ktoré sa použili pri posúdení plnenia kritérií konvergencie, poskytla v súlade s článkom 5 protokolu č. 13 Komisia. Rozpočtové údaje poskytla Komisia po tom, čo členské štáty predložili pred 1. aprílom 2025 svoje správy v súlade s nariadením Rady (ES) č. 479/2009 ([20]).

(13) Na základe správ, ktoré predložila Komisia a ECB o pokroku, ktorý Bulharsko dosiahlo pri plnení záväzkov týkajúcich sa dosiahnutia hospodárskej a menovej únie, sa dospelo k záveru, že v Bulharsku sú vnútroštátne právne predpisy vrátane štatútu národnej centrálnej banky zlučiteľné s článkami 130 a 131 ZFEÚ a so štatútom ESCB a ECB.

(14) Na základe správ, ktoré predložila Komisia a ECB o pokroku, ktorý Bulharsko dosiahlo pri plnení záväzkov týkajúcich sa dosiahnutia hospodárskej a menovej únie, sa dospelo k záveru, že pokiaľ ide o plnenie kritérií konvergencie uvedených v štyroch zarážkach článku 140 ods. 1 ZFEÚ Bulharskom: priemerná miera inflácie v Bulharsku za 12-mesačné obdobie končiace v apríli 2025 bola na úrovni 2,7 %, čo je pod úrovňou referenčnej hodnoty, a preskúmaním širokej škály ukazovateľov sa neidentifikovali dôvody na obavy týkajúce sa udržateľnosti cenovej stability; na Bulharsko sa nevzťahuje rozhodnutie Rady o existencii nadmerného deficitu; Bulharsko je od 10. júla 2020 členom ERM II a výmenný kurz leva (BGN) nebol počas dvoch rokov predchádzajúcich tomuto posúdeniu vystavený silným tlakom a Bulharsko nedevalvovalo z vlastného podnetu dvojstranný stredný kurz BGN voči euru. A napokon, počas 12-mesačného obdobia, ktoré sa skončilo v apríli 2025, dlhodobá úroková sadzba dosahovala v Bulharsku v priemere 3,9 %, čo je dostatočne pod úrovňou referenčnej hodnoty.

(15) Na základe posúdenia právnej zlučiteľnosti a plnenia kritérií konvergencie, ako aj ďalších faktorov Bulharsko spĺňa potrebné podmienky na to, aby prijalo euro,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Bulharsko spĺňa potrebné podmienky na to, aby prijalo euro. Výnimka uvedená v článku 5 Aktu o pristúpení z roku 2005 sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2026.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka

([20]) Nariadenie Rady (ES) č. 479/2009 z 25. mája 2009 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 145, 10.6.2009, s. 1).